

Nr 1232

Av herr **Ernulf m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 125, med förslag till ändring i tryckfrihetsförordningen, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1446 i Andra kammaren)

I proposition nr 125 föreslås bl. a. förbud mot skyltning eller liknande förfarande beträffande pornografisk bild liksom mot att utan föregående beställning sända pornografisk bild med posten eller att på annat sätt tillställa någon sådan bild.

Vi hälsar detta förslag med tillfredsställelse. Emellertid anser vi att det inte bort avse endast pornografisk bild utan även — i enlighet med vad som föreslogs av den kommitté som utrett frågan — även pornografisk text. Föredragande departementschefen uttalar härom (s. 70 i prop.) att skyltning, affischering, utdelning och försändning per post av skrifter med pornografiskt textinnehåll knappast i något fall kan anses vara ägnad att väcka allmän anstöt. Vi anser inte denna bedömning riktig. Tvärtom torde t. ex. text på affischer av olika slag mycket väl kunna vara av sådan pornografisk karaktär att den väcker anstöt hos många människor.

Den nyssnämnda kommittén föreslog i sitt betänkande att det nu behandlade förbudet mot skyltning m. m. skulle kombineras med en stark begränsning av det straffbara området i övrigt beträffande pornografiska framställningar. Tanken var att pornografi i princip skulle fritt få framställas och spridas till den som önskade ta del därav. Kommittén ansåg emellertid att vissa pornografiska framställningar borde helt förbjudas. Denna s. k. yttersta gräns borde enligt kommittén dragas snävt och endast drabba sådana framställningar som uppenbart måste anses förkastliga och som innebar en utveckling av pornografin mot omänsklighet och sadism. En sådan gräns kan sägas vara motiverad redan av mentalhygieniska skäl. Även om de vetenskapliga undersökningar som företagits varken kunnat bekräfta eller förneka psykiska skadeverkningar genom konsumtion av pornografi eller våldsskildringar, torde i varje fall risken för sådan skada hos psykiskt labila personer vara så pass sannolik att åtminstone rent sadistisk pornografi, liksom framställningar av en del klart abnorma beteenden, t. ex. otukt med djur eller döda människor, bör kunna förbjudas helt. Vi anser därför att den av kommittén föreslagna yttersta gränsen bör godtagas. I likhet med kommittén anser vi att framställningar i text mera

sällan bör anses falla utanför den yttersta gränsen för vad som är tillåtet. Textformen bör med andra ord endast undantagsvis kunna anses grovt sedlighetssårande.

Vi hemställer alltså,

1. att riksdagen — med förklaring att propositionen inte kunnat oförändrat godtagas — för sin del

dels såsom vilande för behandling i grundlagsenlig ordning antager följande lydelse av tryckfrihetsförordningen 7 kap. 4 § första stycket 14., nämligen "kränkande av den allmänna känslan för anständighet genom grovt sedlighetssårande eller uppenbart förråande innehåll",

dels beslutar att 16 kap. 11 § brottsbalken skall erhålla följande lydelse:

"Den som kränker den allmänna känslan för anständighet genom grovt sedlighetssårande eller uppenbart förråande framställning eller genom att sprida sådan framställning, dömes för kränkande av anständigheten till böter eller fängelse i högst sex månader",

dels beslutar att det lagrum, som i propositionens förslag betecknas med 16 kap. 11 § brottsbalken, erhåller beteckningen 16 kap. 11 a §, samt

2. att utskottet med ledning av vad som nu sagts utformar erforderlig lagtext.

Stockholm den 5 maj 1970

Gudmund Ernulf (fp)

Gunnar Skagerlund (fp)

Joel Sörenson (fp)

Anders Axelsson (fp)